

Joan Adell, el nostre poeta

per **Germán Bartolomé**, filòleg

Joan Adell

A vegades sembla necessari un motiu concret per homenatjar un personatge, com si fes falta una excusa per parlar d'algú a qui ens ve de gust dirigir unes paraules. Avui i aquí, volem fer un petit homenatge a l'autor local més prolífic dels últims anys: en Joan Adell. Fa uns anys, Maria Àngels Anglada es va autodefinir com a «una poeta que escrivia novel·les» i crec que molts dels autors del nostre panorama literari actual encaixarien dins d'aquesta definició: Jaume Pons Alorda, Irene Solà, Martí Sales, Eva Baltasar, Pol Guasch... I, també, Joan Adell.

Encara que les seves primeres publicacions fossin de narrativa (si no vaig errat), per a mi l'Adell és poeta, de sempre, però poeta de veritat. El seu currículum l'avalua, no només amb un seguit d'obres publicades, sinó amb un munt de premis que molts poetes voldrien tenir sota el braç: el Ciutat de Sagunt, el Miquel Peris, el premi d'Allella, la Flor Natural als Jocs de Calella o els Jocs Florals de la tardor de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, entre d'altres. I tot això en poesia! En el camp de la narrativa, podem trobar un bon grapat més de guardons, entre els

quals destaquen el premi de narrativa de Ciutat d'Elx, el Vent de Port o el finalista al Ramon Llull, d'Andorra. Ara bé, per què dir que és poeta abans que prosista? Doncs perquè l'Adell té aquella visió de poeta que no tots els escriptors tenen. Qui ha llegit alguna novel·la d'en Joan segur que se n'ha adonat, d'aquell saber aturar-se per captar un moment precís dins de la fugacitat del temps, de la cura pel llenguatge, de la minuciositat del text i, sobretot, d'aquella traça per escollir amb exactitud les paraules adequades per fer de cada escena un moment únic.

Per tant, ara només ens resta animar-vos a anar a qualsevol llibreria del poble o al «Racó Joan Adell» de la nostra Biblioteca Comarcal, agafar un dels llibres d'en Joan i llegir-lo. Si és la primera vegada que ho feu, gaudireu com mai. En canvi, si l'esteu rellegint, estic segur que trobareu algun detall, algun vers, alguna descripció que us havia passat per alt i us sorprendrà, i us agradarà fer-vos aquell fragment o poema vostre. Perquè aquesta és la màgia de llegir i rellegir, que sempre us aporta coses noves, i amb en Joan Adell encara més. ■

En ell Joan Adell s'afronta als límits de la seva humanitat i, com Adam, s'encara amb el Creador fins al punt de preguntar-li, coratjosa ment:

A quin joc jugues, Déu?...

Perquè com a ésser humà li costa d'entendre els dissenys divins davant el dolor del món. I penedit de la seva gosadia —o tal vegada, espantat— a continuació es capaç d'establir un pont emocional entre el minúscul i l'immens quan li diu:

*I no em consola pas
saber que tu comprens
la meua incomprensió.*

Dimensió humana en estat pur és el que ens ofereix el poeta. Dimensió humana de la ment que se sap limitada és el que ha commogut el jurat que he tingut l'honor de presidir.

A Barcelona, 30 de novembre de 2018
Miquel Pérez-Sánchez Pla

*A Joan Maragall i a Josep Palau i Fabre
(in memoriam)*

Si el món ja és tan obscè,
Senyor, si el miro
sense la teva pau,
¿com vols que no desitgi
una altra vida?

La malaltia terminal d'un jove,
la fam i el fred dels pobres,
la soledat dels vells,
la niciesa dels homes...
A quin joc jugues, Déu?

Amb tot, estic gelós
del cos que m'has donat
i el cor que s'hi mou sempre,
i sóc tan egoista
que temo molt la mort.

Però ni aquest cel blau,
ni el mar immens,
ni el sol que pertot brilla
són suficients per
acceptar el teu joc.

Hi ha tants pocs moments,
Senyor, de cada dia
que desitgi aturar
dins del meu cor!
Ja ho veus si sóc covard.

M'agradaria veure
la teva petja en cada
cosa. Millor no fer-ho:
seria un panteisme
grotesc i vergonyant.

I no em consola pas
saber que tu comprens
la meva incomprensió.
Jo tot just sóc un home.
Tu, diuen que ets immens.

No esperis, Déu, que arribi
l'hora de temença
per revelar la teva
immensurable faç.
Mostra't ara, Senyor.

Avui sóc massa vell
per acceptar callat
el teu joc de titelles
i sóc massa petit
per no morir de por.

I si no et semblo digne
de copsar cap besllum
dels teus estranys designis,
¿me'n faràs, Déu justíssim,
una culpa més enllà?